

Metten is weten

12 November 2019, 01:00

Thomas Vandenhaute

Afval- en nevenstromen beheren draait ook om de waarde ervan verhogen en de kosten ervan beheersen. Vele goede praktijken die in het aankoopbeheer als standaard gelden zijn van toepassing op het beheer van afval- en nevenstromen. Daarom is inzetten op een gedegen traceerbaarheid en opvolging van de processen op basis van betrouwbare data een belangrijke eerste stap.

Waarde en kwaliteit van afval

De kwaliteit en de recycleerbaarheid van afval stijgt naarmate het dichter bij het punt van ontstaan gescheiden kan ingezameld worden. Dit betekent dat reeds vanaf het ontstaan aan de productielijn duidelijk moet zijn in welk recipiënt het afval moet ingezameld worden.

Door het gescheiden inzamelen van zuivere afvalstromen stijgt niet alleen de recycleerbaarheid, maar kunnen ook betere condities en prijzen onderhandeld worden met de inzamelaar. Afvalfracties die bij de inzamelaar verder moeten worden uitgesorteerd, leiden tot bijkomende handelingen en dus een hogere kost.

Bijna alle bedrijven gebruiken partnummers voor de onderdelen en grondstoffen die ze aankopen, een goede praktijk die opvolging vereenvoudigt. Twee erg gelijkaardige onderdelen hebben zo een

verschillend nummer, waardoor je de stukken van elkaar kunt onderscheiden in het magazijn of bij het 'kitten' van de orders. Bij een vergissing van onderdeel (bijv. het verkeerde onderdeel naar de klant verzonden) hangt er een directe kost aan om de fout recht te zetten. Bij de afval- en nevenstromen zijn er ook erg op elkaar lijkende fracties (A-hout, B-hout, ...). In vele gevallen vereisen deze gelijkaardige fracties toch ook andere afvalverwerkingsprocessen. Zuiver en onbehandeld hout kan bijvoorbeeld gerecycleerd worden, terwijl veel behandeld of vervuild hout thermisch gevaloriseerd wordt. Ook aan deze verschillende bewerkingen hangen andere kosten. Alleen zijn deze kosten niet zo meteen zichtbaar en komen ze pas later in beeld. U krijgt meestal geen directe 'klacht' van uw afvalophaler maar u ziet de extra kost verschijnen op een latere factuur. Op dat ogenblik is het erg moeilijk om de oorzaak terug te vinden. Wie weet er nog waar een maand geleden twee afvalfracties vermengd zijn geraakt?

Daarom is het ook zinvol om elke afvalstroom die in uw bedrijf vrijkomt een uniek nummer te geven. Deze unieke identificatie kunt u op alle afvalbakken in de fabriek, op het kantoor en op de containers aanbrenge. U kunt ook van uw afvalophaler eisen dat dit nummer eveneens op de transportdocumenten en factuur verschijnt.

Bijkomend voordeel is dat, als u de betrokkenen opleidt om de sortering bij de bron uit te voeren, er heel wat problemen zijn opgelost. De logistieke medewerkers die de afvalbakken vanuit de productie ophalen, hebben voldoende aan het nummer om te weten in welke container ze deze moeten leegmaken.

Bekijk hier hoe Volvo Cars Gent dit aanpakt.

Zo komt u tot een efficiënt inzamelsysteem

Ook voor kmo's is dit een realistische aanpak. Om u hierbij te helpen geven we u graag een stappenplan mee om zo'n opzet ook in uw bedrijf te realiseren.

- *Start met het in kaart brengen van uw afvalstromen en het huidige inzamelsysteem:* waar in het productieproces ontstaan de verschillende afvalfracties? In welke hoeveelheden? Betreft het gevaarlijke, of ongevaarlijke afvalfracties? Welke fracties bezitten nog een positieve economische waarde? Wat met de recycleerbaarheid van de afvalstromen? Kunnen fracties samengevoegd worden zonder afbreuk te doen aan de kwaliteit of de recycleerbaarheid? Wie haalt de afvalfracties op? Met welke periodiciteit? Welke verwerkingsmethode wordt door de verwerker aangeboden? Welke (transport- en verwerkings-)kost is hieraan verbonden? ...
- *Optimaliseer de gescheiden inzameling van afvalstromen.* Ga hierbij verder dan de wettelijk verplicht in te zamelen afvalstromen (zie Vlarema, art. 4.3.2). Kijk zeker ook naar de samenstelling van het restafval. Zitten hierin nog fracties die kunnen gerecycleerd worden?
- *Voorzie aangepaste recipiënten met label waarop duidelijk gevisualiseerd wordt wat er mag ingezameld worden.* Dit is beter dan aan te geven welke fracties niet in de container mogen. Zo voorkomt u discussies over de in te zamelen afvalstoffen, vermijdt u vermenging van afvalfracties, en voorkomt u waardeverlies.
- *Voorzie duidelijk gemarkeerde en afgebakende inzamelplaatsen.* Waar worden de afvalstoffen het meest optimaal ingezameld? Zijn er wel voldoende recipiënten aanwezig? Bekijk zowel de recipiënten aan de lijn, als deze in het containerpark van het bedrijf.

@ CNH Industrial in Antwerpen

- *Voer een intern registratie- en opvolgsysteem in.* Geef de afvalstromen een eenduidige naam en uniek nummer. Deze naam en dit nummer vormen de identiteit van de afvalstroom en volgen deze doorheen de volledige interne afvalflow - vanaf afvalrecipiënt tot op de factuur. Gebruik de eenduidige naam en het nummer ook bij administratie, zoals in het afvalstoffenregister. Zo blijft het voor iedereen duidelijk over welke afvalstroom het gaat. Licht hierbij elke partij die een rol speelt bij de inzameling, transport en verwerking van de afvalstoffen in over het ingevoerde systeem.

@ Volvo Car Gent

- *Stel een verantwoordelijke aan voor het beheer van de afvalstoffen in het bedrijf.* Wie zorgt voor de lediging van de recipiënten aan de lijn? Wie beheert het containerpark van het bedrijf? Bij wie kunnen werknemers terecht bij vragen?
- *Zorg voor opleiding van de werknemers.* Zij zijn de belangrijkste actoren voor een goede en correcte inzameling van afvalstoffen.
- *Organiseer ten slotte regelmatige controles.* Dit om na te gaan of de inzamelverplichtingen nog correct worden nageleefd en herhaal indien nodig de opleiding voor de medewerkers.

Welke oplossing heeft u gevonden?

Ben u actief in de maakindustrie en heeft u ook een goede praktijk in uw bedrijf, waardoor u minder afval produceert, uw afvalstroom beter kunt valoriseren, tips & tricks heeft ontwikkeld, ... Denkt u dat ze 'filmwaardig' zijn en u er andere ondernemingen mee kunt helpen? Neem contact met [ons](#) op! We bekijken samen of en hoe we uw aanpak kenbaar kunnen maken aan een breed publiek.

Ook voor vragen in het kader van het project kunt u bij [ons](#) terecht.

(Bron beeld bovenaan: Volvo)

Authors

Thomas Vandenhaute